

JOAN F. MIRA

“El dia nacional de Catalunya, no és un dia nacional com els altres: difícilment pot ser una festa on tothom s’hi trobe igualment confortable, els qui s’identifiquen amb els vençuts i els qui són percebuts com la continuació dels vencedors. Els crits i els xiulits són, per tant, una petita revenja secular i pòstuma. Haver-los de suportar és com una derrota moral”

L'Ofrena

Té raó el senyor Piqué, antic ministre múltiple i d'escassa utilitat, futur poca cosa si no vaig errat. Té raó de dir que no li agrada la cerimònia floral de l'Onze de Setembre, a Barcelona, al monument de Rafael Casanova: a mi tampoc m'agrada. El problema és que a ell no li agrada per raons diferents de les meues. Ara que ja han passat uns dies, em ve de gust de parlar-ne, i que no s'ofenga ningú, ni el Piqué ni els patriotes. Jo comprenc que els representants del PP –i el delegat del govern de Madrid si hi anara, o el general *con mando en plaza*, etcètera–, més els directius de l'Espanyol de futbol, i fins i tot (ja és més dubtós i complicat) alguns del PSC-PSOE, es troben ben incòmodes cada any portant flors als peus d'una estàtua que certament els emociona poc, i damunt de retre-li homenatge han de rebre insults i crits i potser algun projectil tou i esclafable. Habitualment els xiuladors són pocs, gràcies a Déu, i això que fan està molt lleig: en comptes de cridar podrien, per exemple, girar-se tots d'esquena en el moment adequat i fer molt baixet uuu, uuu, o alguna cosa així. També els xiulats i insultats són pocs, i solen fer una comprensible cara de disgust: a ningú no li agrada que, damunt d'haver de fer allò que no li agrada fer, el reben, quan ho fa, amb tan gran i regular hostilitat. Entenc, per tant, que s'emprenyen, i que proposen un canvi en el ritual. Jo també el canviaria, entre altres coses perquè al pas que va, amb la multitud de personatges i persones, entitats i representacions, que hi desfilen, amb l'increment massiu dels rams, corones, plaques, roses, clavells, i tota la florida matèria vegetal, em recorda més i més, inevitablement, la inacabable ofrena dels fallers de València a la Mare de Déu dels Desemparats. Aquella sí que és l'ofrena original, enorme, autèntica: durant dos o tres dies, al llarg d'hores i hores, hi passen centenars de comissions falleres, cadascuna amb banda de música marcial, i desenes de milers d'homes i dones, vells, joves i criatures, vestits amb la indumentària més o menys regional, desfilant a pas de marxa ràpida, llancen els rams de flors que finalment construeixen una descomunal imatge de la Mare de Déu. Allà n'estan molt pagats, d'aquesta ofrena, i sobretot del seu caràcter quasi infinit, massiu. A Alacant en fan una de semblant, i també n'estan molt satisfets. I pel que veig, l'estàtua de Rafael Casanova acabarà atraient una massa floral amuntegada o escampada de dimensions equivalents.

L'estètica d'aquests munts de flors a mi em resulta ben incerta, la política i la ideologia no tant. Comprend que a falta d'altres herois més grossos, com ara reis triomfants o generals de victòries glorioses, l'homenatge del dia nacional el reba aquest senyor que dirigí la resistència final de Barcelona (i que d'altra banda, però això no fa al cas, no hi va morir, ni va ser després especialment perseguit pel nou règim), sobretot tenint en compte l'estranya circumstància de la mateixa festa: Catalunya deu ser l'únic país de la terra que celebra tan oficialment i alegrement el dia simbòlic de la pròpia destrucció nacional. No el dia de la independència, per exemple, sinó el de la pèrdua de la poca que tenia. No el dia de la victòria, sinó el de la derrota. Ja sé que això està molt explicat, i que significa l'inici de la supervivència, la resistència i la futura renaixença, etcètera, però no em negaran, almenys, que és ben original. El dia nacional de Catalunya, vist tot això, no és un dia nacional com els altres: difícilment pot ser una festa on tothom s'hi trobe igualment confortable, els qui s'identifiquen amb els vençuts i els qui són percebuts com la continuació dels vencedors. Els crits i els xiulits són, per tant, una petita revenja secular i pòstuma. Haver-los de suportar és com una derrota moral, uns minuts mínims de derrota, tan difícils d'assumir. Per estètica, doncs, jo suprimiria la fúnebre escampada de flors. Però només per estètica, no per ètica, ni per ideologia ni per política.